

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

**Jubilejní základní škola Masarykova - 1. stupeň Nové Bránice,
okres Brno - venkov**

Nové Bránice 131, 664 64 Dolní Kounice

Identifikátor školy: 600 110 869

Zřizovatel: obec Nové Bránice, Nové Bránice 7, 664 64 Dolní Kounice

Školský úřad Brno - venkov, Rybkova 1, 611 64 Brno

Termín konání orientační inspekce: 23.,25. říjen 2000

Čj.	122-477/00-05099
Signatura	ol3bu105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jubilejní základní škola Masarykova - I. stupeň Nové Bránice je neúplná škola, která poskytuje základní vzdělání 39 místním žákům. Je příspěvkovou organizací ŠÚ Brno - venkov s právní subjektivitou a sdružuje vlastní školu a školní družinu. V budově školy sídlí také mateřská škola. Školní kuchyně, která je její součástí, zajišťuje obědy pro děti mateřské i základní školy. Výuka žáků je realizována ve dvou třídách: první třídu navštěvuje 18 žáků prvního a druhého ročníku, druhou třídu 21 žáků třetího a čtvrtého ročníku. V letošním školním roce probíhá výuka podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání vychází z hospitační činnosti, která byla realizována v předmětech matematika, český jazyk a německý jazyk.

Plánování a příprava výuky

Plánování a příprava výuky je realizována v souladu s deklarováním vzdělávacím programem Základní škola. Týdenní počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících i časová dotace hodin vyučovaných předmětů odpovídá učebnímu plánu uvedeného programu. Tematické plány jsou vypracovány pro všechny předměty a ročníky. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá daným učebním osnovám a vytváří předpoklady pro kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Z nepovinných předmětů se ve škole realizuje římsko katolické náboženství a individuální logopedická péče. Organizace výuky v odděleních si vyžaduje každodenní pečlivou přípravu učitelek, kterou každá provádí písemně podle svých potřeb. Uvedené výukové cíle byly ve výuce plněny, odpovídaly obsahu probíraného učiva i schopnostem žáků. Informace o žácích se specifickými poruchami učení a chování získávají vyučující prostřednictvím zaslaných zpráv z vyšetření v pedagogicko- psychologické poradně.

Plánování a příprava výuky je vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu a podmínkám, ve kterých výuka probíhá na velmi dobré úrovni.

Podmínky výuky

Výchovně vzdělávací činnost ve škole zabezpečují tři pedagogické pracovnice, ředitelka školy, učitelka, která je již v důchodovém věku a vychovatelka školní družiny. Pedagogická a odborná způsobilost vyučujících, která je v souladu s příslušnými právními předpisy, se pozitivně promítá do kvality vedené výuky. Ředitelka školy má navíc rozšířenu svoji odbornost o speciální pedagogiku, obor logopedie, surdopedie a speciální poruchy učení a chování.

Škola má k dispozici vhodné prostory s dostatečným funkčním vybavením. Učební prostředí bylo vzhledem ke sledovaným předmětům pro žáky dostatečně podnětné a poskytovalo jim při výuce potřebnou názornost. Úprava tříd, a všech prostor školní budovy, je po estetické stránce na velmi dobré úrovni. Žáci i učitelky mají vytvořeny pěkné a příjemné pracovní prostředí. Ve výuce bylo pozorováno dostatečné využití učebních pomůcek, včetně didaktické techniky. Učitelky používaly také různé materiály, jež si ze své iniciativy samy připravují. Žáci pracovali se schválenými učebnicemi a pracovními sešity. Další studijní materiály pro žáky (např.

encyklopedie, odbornou i zábavnou literaturu) a nové moderní učební pomůcky se snaží škola podle svých finančních možností dokupovat. Knihy jsou využívány ve výuce a žáci je mají běžně k dispozici ve svých třídách.

Škola se snaží vytvářet odpovídající podmínky pro dodržování psychohygienických zásad (např. pitný režim, využití koberců ve třídě pro odpočinkové, skupinové i individuální činnosti). Na začleňování různých forem relaxace v průběhu výuky i během přestávek je dostatečně pamatováno.

Personální podmínky ve škole mají velmi dobrou úroveň, materiální a psychohygienické podmínky vzhledem k celkovým podmínkám školy jsou rovněž velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky

Organizace výuky odpovídala specifikům tohoto typu školy, pro něž jsou charakteristické střídající se činnosti při práci s jednotlivými odděleními, která jsou tvořena žáky příslušného ročníku. Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků i stanoveným výukovým cílům. Organizační pokyny byly pro žáky jasné, srozumitelné a žáci je respektovali. Z jednání a chování žáků lze usoudit, že jsou na způsob organizace a zavedený vyučovací styl zvyklí a nečiní jim takové problémy, jež by nebyli schopni sami nebo s pomocí učitelky zvládnout. Problémovým žákům byla věnována potřebná pomoc. Množství a výběr informací akceptoval možnost většiny žáků i náročnost probíraného učiva. Ve skladbě volených metod a forem práce se odrážely metodické zkušenosti a kreativita učitelek. Ve výuce byl dán většině žáků prostor pro samostatné učení i jejich úspěšné uplatnění. Začleněním rozmanitých forem a metod práce u věkově starších žáků (např. skupinové činnosti, alternativní a problémové řešení úkolů v matematice, využití hry při opakování a procvičování učiva, kooperativní učení) byli žáci aktivizováni k tvůrčí činnosti a vzájemné kooperaci. Takto organizovaná výuka byla pro žáky přínosná a zajímavá. U mladších žáků byl pozorován klasický styl výuky založený na střídající se samostatné či společné skupinové práci. Ve sledované výuce pracovali žáci se zaujetím, byli přiměřeně aktivní, získané poznatky uměli ve většině případech správně aplikovat a uložené úkoly se jim dařilo většinou dobře zvládat. V rozsahu zadávaných úkolů byla v některých případech sledována diferenciací odpovídající výkonnosti žáků. Pozorován byl i individuální přístup k žákům se specifickou poruchou učení.

Organizace výuky, vhodně použité formy a metody práce byly z hlediska účelnosti a efektivity na velmi dobré úrovni.

Motivace a hodnocení

Během vyučování dokázaly učitelky různým způsobem žáky motivovat a získat tak jejich dostatečnou pozornost pro školní práci. Při motivaci bylo nejvíce využito motivačního rozhovoru a kladného motivačního hodnocení. Ve výuce bylo využíváno rovněž mezipředmětových vztahů a praktických zkušeností žáků. Častá pochvala, pozitivní hodnocení výkonu žáků i následná odměna za splněný úkol měla povzbuzující a motivující efekt. Tolerantní a přátelský přístup učitelek a nestresující, klidná pracovní atmosféra přispívala k celkové pohodě ve třídě. Hodnocením, které následovalo téměř vždy po splnění úkolu, získávali žáci od učitelky zpětnou vazbu o své úspěšnosti. Prověřování výchozích znalostí probíhalo nejen v úvodní části hodin, ale i v jejich průběhu a mělo návaznost na probírané učivo. Otázky nebyly zaměřeny jen na pamětné zvládnutí učiva, ale také na pochopení

vzájemných vztahů a souvislostí. Znalosti dokázali žáci při samostatných činnostech aplikovat. Pochopení zadaných úkolů si učitelky ověřovaly kontrolními otázkami. Kontrolu prováděli žáci podle charakteru zadaného úkolu společně s učitelkou, vzájemně mezi sebou nebo samostatně. Společně vyhodnocovali výsledky své práce. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní a spravedlivé, čemuž odpovídala i následná klasifikace. Závěrečné hodnocení hodiny prováděly učitelky samy nebo společně s žáky.

Účinnost motivace a způsob hodnocení žáků ve sledované výuce byl vynikající.

Interakce a komunikace

Ve sledovaných hodinách dominovala vzájemná komunikace mezi učitelkami a žáky. Při skupinových činnostech uměli žáci vzájemně spolupracovat, věcně komunikovat mezi sebou a vzájemně se respektovat. Při vyučování měli vymezen dostatečný prostor na vyjádření vlastního názoru. Stylem, kterým učitelky ve výuce pracovaly, posilovaly mezi žáky pozitivní vztahy, snažily se navodit atmosféru přátelské spolupráce, důvěry a přiměřené tolerance. Snaha učitelek zajistit žákům pohodové pracovní prostředí našla kladnou odezvu v pozitivním vztahu žáků k výuce, jejíž projevy bylo možno v některých hospitovaných hodinách také sledovat. Respektování osobnosti žáků, snaha o rozvoj jejich komunikativních dovedností v mateřském i cizím jazyce, kladení důrazu na jejich správný mluvní projev bylo příznačným jevem hospitovaných hodin. Verbální komunikace učitelek byla na velmi dobré úrovni. Učitelky mají mezi žáky přirozenou autoritu. Ojedinelé projevy méně vhodného chování žáků uměly učitelky s odpovídající mírou pedagogického taktu zvládnout.

Úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a učitelkami byla vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově měla sledovaná výuka na I. stupni velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy byla jmenována do funkce na základě výsledků konkurzního řízení. Při zpracování koncepce rozvoje školy vychází z dlouhodobých úvah o směru vývoje školy v oblasti pedagogické a investiční. Blíže jsou zde specifikovány hlavní úkoly rozvoje školy v oblasti vzdělávací, personální a ekonomické. Při stanovení priorit vychází z potřeb a podmínek školy. Některé z uvedených záměrů byly již úspěšně realizovány, některé, ač by byly pro školu přínosem (např. otevření 5. ročníku), z nedostatku finančních prostředků být realizovány nemohou. V celoročním plánu práce na školní rok 2000/2001 jsou podrobně rozpracovány reálné úkoly v oblasti vzdělávací (pro všechny vyučované předměty), výchovné, personální a ekonomické. Přílohou tohoto plánu, jež byl prokazatelně se všemi zaměstnanci na úvodní poradě projednán, je organizace školního roku, plán akcí, vycházek a exkurzí a plán

práce školní družiny. Na roční plán navazují kvalitně zpracované měsíční plány, ve kterých jsou přesně formulovány úkoly s uvedením termínů a zodpovědnosti za jejich plnění. Měsíční plány jsou průběžně aktualizovány, jejich plnění je průběžně sledováno ředitelkou školy. Výuka ve škole probíhá podle schváleného učebního plánu příslušného vzdělávacímu programu Základní škola. Nabídka nepovinných předmětů vychází ze zájmu a potřeb žáků a podmínek školy.

Koncepce školy a na ni navazující roční plán vychází z potřeb a podmínek školy, stanovené cíle jsou reálné. Měsíční plánování je účelné a funkční. Plánování má vzhledem k velikosti a podmínkám školy vynikající úroveň.

Organizování

Pro realizaci vzdělávacího programu školy a jejího provozu jsou po stránce organizační vytvořeny potřebné podmínky. Kompetence, odpovědnost a povinnosti mají jednotliví zaměstnanci jasně stanoveny v organizačním řádu a v pracovních náplních. Pracovně právní vztahy řeší pracovní řád závazný pro všechny zaměstnance. Organizace provozu školy je dána vnitřním řádem, se kterým byli žáci i rodiče prokazatelně seznámeni. Vnitřní řád není sice přesně obsahově strukturován do jednotlivých oblastí stanovených vyhláškou o základní škole, ale jsou zde uvedeny potřebné povinnosti a práva žáků. Jeho součástí je provozní řád školní družiny. Vyučování se řídí stabilním rozvrhem hodin, který v rámci reálných možností vyhovuje psychohygienickým a didaktickým zásadám. Poradním orgánem je pro ředitelku školy pedagogická rada, která se pravidelně schází. Na pedagogických poradách je pravidelně vyhodnocován prospěch a chování žáků, projednávána problematika výchovného poradenství v oblasti péče o žáky se specifickými poruchami učení a také jsou projednány výsledky zjištění provedených kontrol. Pravidelné provozní porady všech zaměstnanců nejsou organizovány. Potřebné organizační a pracovní záležitosti řeší ředitelka operativně. Podněty a připomínky pracovníků akceptuje. Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Systém vnitřního i vnějšího přenosu informací vymezuje funkčně zpracovaný informační systém školy, který je akceptován. Dostatek informací o škole podává i velmi dobře zpracovaná výroční zpráva o činnosti školy, která může částečně sloužit jako zdroj sebehodnocení. Na veřejnosti se škola prezentuje pořádáním kulturních programů, což přispívá k vytváření pocitu sounáležitosti s obcí.

Výchovně vzdělávací práce školy a celkový její provoz je organizačně velmi dobře zajištěn. Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání a informačních systémů je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka se snaží o demokratický způsob vedení zaměstnanců. Svým stylem řízení usiluje o vytvoření podmínek pro uplatnění individuálních schopností a iniciativy všech pracovníků a jejich participaci na činnosti škol. Jejich společným cílem je, aby zájem rodičů a dětí o docházku právě do této školy rostl. Pro hmotnou stimulaci zaměstnanců formou nadtarifních složek mzdy slouží kritéria hodnocení, se kterými jsou všichni seznámeni a která umožňují diferencované odměňování. Další vzdělávání pedagogů, které je ředitelkou podporováno a umožňováno, vychází z potřeb školy, odborností učitelek a jejich zájmu o danou problematiku. Odbornosti i schopností pracovníků je využíváno při vedení zájmových kroužků (dyslektický, keramický) a při organizaci mimoškolních akcí. Hodnocení práce zaměstnanců probíhá v závěru školního roku.

Vedení a motivování pracovníků má z hlediska jeho rozsahu a efektivity vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je plánovaná a systematická. Vnitřní kontrolní systém, stanovený plánem kontrolní a hospitační činnosti, pokrývá všechny oblasti výchovně vzdělávací činnosti a provozu školy. Je v něm stanoven termín kontroly i konkrétní odpovědnost za její provedení. Kontrola je prováděna průběžně, její obsah, výsledky, případná opatření jsou zaznamenány v prováděných zápisech. S pracovníky projednává ředitelka výsledky svého zjištění ihned. Kontrolu hospodaření školy s finančními prostředky provádí příslušný školský úřad. Kvalita a výsledky výchovně vzdělávací práce je zjišťována hospitacemi. Systém hospitační činnosti ředitelky vychází z jejich časových možností. Pořizované hospitační záznamy jsou plně funkční. V rámci školy jsou realizovány také vzájemné hospitace vyučujících. Zpětnou vazbu o úrovni vzdělávacích výsledků žáků získávají učitelky prostřednictvím pravidelných čtvrtletních a pololetních opakovacích prověrek z hlavních předmětů, které si sestavují samy. Jejich výsledky jsou analyzovány a srovnávány. Vyhodnocení nedostatků je podkladem pro zajištění nápravy k jejich odstranění. Dalším kritériem dobrých vzdělávacích výsledků je úspěšnost žáků v některých soutěžích (např. „Matematický klokan“). Srovnávací testy na zjištění úrovně vědomostí žáků provádí ředitelka s úplnou základní školou.

Vnitřní kontrolní systém je vytvořen vůči celé organizační struktuře školy, je funkční a efektivní. Celkově jej lze hodnotit jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Vzhledem k typu školy má řídicí činnost ředitelky celkově vynikající úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- O velmi dobré úrovni výchovně vzdělávací práce svědčí účast žáků v různých soutěžích. Výrazných úspěchů dosahují žáci ve sportovních soutěžích mezi malotřídními školami regionu.
- Škola zabezpečuje pro své žáky ve spolupráci s různými subjekty mimoškolní činnost v podobě různých zájmových kroužků, které jsou dětmi hojně navštěvovány. Navštěvuje s žáky také různé výstavy, divadelní představení a organizuje pro ně výlety a kulturní akce přímo na půdě školy.
- Škola nemá finanční příjmy z vlastní hospodářské činnosti. Drobné finanční prostředky získává vlastními aktivitami (např. sběr léčivých rostlin, papíru). Takto získaného finančního obnosu využívá při vybavování školní knihovny nebo školní družiny.
- V letošním školním roce se podíleli žáci a všichni zaměstnanci školy. dvoudenním programem na probíhajících oslavách k 70. výročí otevření nové školní budovy. K tomuto výročí vydala škola také almanach.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy dle § 38a odst.1 písm. a, b, c, d, e, g, h, i, j, k, zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- výroční zpráva o činnosti školy za škol. rok 1999/2000
- výroční zpráva o hospodaření školy za rok 1999
- dokumentace školní družiny (dle Vyhlášky MŠMT č. 87/1992., § 9)
- provozní řád školní družiny
- pracovní řád ZŠ
- organizační řád ZŠ
- vydaná rozhodnutí ředitelky školy
- dlouhodobá koncepce rozvoje školy
- roční a měsíční plány práce na školní rok 2000/2001
- tematické plány učiva pro jednotlivé ročníky a předměty
- pracovní náplně zaměstnanců plán kontrolní a hospitační činnosti
- hospitační zápisy
- informační systém školy
- vnitřní směrnice pro hodnocení a klasifikaci žáků
- žakovské písemnosti
- žakovské knížky

ZÁVĚR

Učební osnovy realizovaného vzdělávacího programu byly plněny. Plánování a příprava výuky měly celkově velmi dobrou úroveň.

Škola má pro svou činnost vytvořeny velmi dobré personální, materiální a psychohygienické podmínky, což se pozitivně promítá do kvality sledované výuky, která měla celkově velmi dobrou úroveň.

Ředitelka řídí a organizuje činnost školy v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Její koncepční a systematická řídicí práce vytváří předpoklady pro úspěšné plnění realizovaného vzdělávacího programu.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou efektivně čerpány v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Česká školní inspekce hodnotí celkově činnost školy jako vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

